

Pestprotocol

**OBS
DRIESSEN**

OBS. Driessen
F. Wiedijk Jzn. Straat 1
1843 JS Grootchermer

info.widriessen@isobscholen.nl
www.driessenschool.nl
0299-671378

Het pedagogisch klimaat op de obs. Driessen.

Inleiding

Wij vinden het onze taak om zorg te dragen voor een veilige school. Een school waar kinderen en leerkrachten zich thuis en prettig voelen. Een school waar ouders hun kinderen met een goed gevoel naar toe laten gaan. Een school waar iedereen weet en voelt; "Daar is het veilig! Daar kun je zijn zoals je bent en daar word je met respect behandeld. Het maakt niet uit welke functie je in die school inneemt, of je nu kind bent, ouder, leerkracht, directeur, onderwijsassistent, stagiaire, conciërge, of welke functie dan ook. Daar is het duidelijk welke regels er zijn en welke stappen er worden genomen als er vragen rondom gedrag zijn."

En belangrijk uitgangspunt van onze school is dat we een leer- en ontmoetingsplek zijn voor elk kind uit het dorp en de nabije omgeving.

1. Pesten op school

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders. De school heeft als uitgangspunt dat het pestproblemen wil voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Wij als school gebruiken daar onder andere de methode 'Kwink' voor.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Mochten ouders de problemen niet op kunnen lossen met de betreffende leerkracht van de groep waarin pestgedrag naar voren komt, dan kan iedereen naar onze contactpersoon stappen. Op de Driessenschool is dat Karen Bloemendaal, de intern begeleider.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een contactpersoon nodig. De contactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Er zijn op onze school documenten aangemaakt voor leerlingen die ver over de schreef gaan. (Zie gedragsprotocol). Bij die rapportages worden er andere stappen ondernomen zoals bestuurs-interventie en inschakeling van politie of bureau Jeugdzorg.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

2. Wat is pesten?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te doen vanuit een veilige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Er is zelfs sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen goed

om te gaan met allerlei conflicten. Dat is een vaardigheid die later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

We spreken van pestgedrag als het slachtoffer zich ongelukkig voelt omdat hij of zij stelselmatig geconfronteerd wordt met vervelend of agressief gedrag of buitengesloten wordt van de sociale groep. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij echt pestgedrag zien we ook altijd een vaste rolverdeling terug bij de betrokkenen. De belangrijkste eigenschappen van pestgedrag zijn dus het bedreigende, het systematische en het rolvaste karakter.

3. Signalen van pesten

Signalen van pesten kunnen zijn;

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren en negeren.
- Buiten school opwachten of bij verenigingen, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achternarijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.
- Digitaal pesten

Deze lijst is niet volledig maar geeft een indicatie.

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

4. Hoe gaan wij op de obs. Driessen met pesten om?

Op school werken we systematisch met de methode "Kwink". Sociaal-emotionele vorming komt hierbij in ruime mate aan de orde en pesten in het bijzonder.

Op school gebruiken we scool om sociaal-emotionele problematiek te signaleren.

Op school hanteren we de "3 x3 leefregels van de Driessen";

We werken vanuit de waarden;

- Respect
- Veiligheid en
- Verantwoordelijkheid

Vanuit deze waarden hebben we de volgende afspraken gemaakt;

Respect;

1. Iedereen hoort erbij
2. Ik doe tegen een ander zoals ik wil dat een ander tegen mij doet
3. Ik volg de aanwijzingen van de leerkracht op

Veiligheid;

1. Wanneer iemand stop of nee zegt, houd ik onmiddellijk op
2. Ik houd mijn handen en voeten bij me
3. Ik loop rustig in school en praat zacht.

Verantwoordelijkheid;

1. Ik gebruik het materiaal waarvoor het bedoeld is

2. Ik blijf van andermans spullen af
3. Ik ben zelfverantwoordelijk voor wat ik doe en zeg

Op school wordt in de groepen regelmatig een sociogram afgenomen. Hierdoor worden veranderingen in werk- en keuzerelaties tussen kinderen zichtbaar.

Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor leerlingen. Binnen "Kwink" maken we deze regels met kinderen in termen van wenselijk gedrag. We passen de regels voortdurend aan. We maken ook gebruik van reminders.

Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken en aan het pestprotocol.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen. Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen (drama), regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

5. Belangrijke regels bij het hanteren van het pestprotocol.

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

"Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken".

Deze regel geldt natuurlijk ook voor de ouders van alle kinderen.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en wordt actie ondernomen.

6. Verschillende fasen in de aanpak van het pesten

Er wordt gesignaleerd (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht) dat een leerling wordt gepest.

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest.

Bij pestgedrag worden de ouders (van pester en gepeste) op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een win-win situatie.

De leerkracht heeft het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld. De contactpersonen van de school worden hierin voortdurend geschoold. Het advies van de contactpersonen (eventueel in combinatie met het advies van de bovenschool vertrouwenspersoon van de ISOB) wordt gevolgd.

7. Wat doet de school jegens de betrokkenen?

7.1. We begeleiden de gepeste leerling.

We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
We gaan na welke oplossing het kind zelf wil/ heeft.
We benadrukken de sterke kanten van het kind.
We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt.
We praten met de ouders van het kind en de ouders van de pester.
We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp van het JAT in.

7.2. We begeleiden de pester

We praten met de pester en we zoeken naar de redenen van het pesten.
We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
We schakelen de contactpersonen in.
We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders en na advies van de contactpersonen, externe hulpverleners in.
We laten excuses aanbieden.
We spreken bij herhaling de pester er weer op aan.

7.3. We begeleiden de groep

We maken het probleem bespreekbaar in de groep volgens de afspraken van "Kwink".
We bespreken met de leerlingen dat "meedoen" met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft
Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld. De contactpersoon van de school wordt hierin voortdurend geschoold. Het advies van de contactpersonen (eventueel in combinatie met het advies van de bovenschool vertrouwenspersoon van de ISOB) wordt gevolgd.

8. Adviezen aan de ouders.

8.1. Adviezen aan de ouders van de gepeste kinderen.

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

8.2. Adviezen aan de ouders van pesters.

Neem het probleem van uw kind serieus.
Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

8.3. Adviezen aan de ouders van alle kinderen

Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
Houdt rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
Geef zelf het goede voorbeeld.
Leer uw kind voor anderen op te komen.
Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

9. Digitaal pesten

Nieuw is digitaal pesten. Pesten via de computer of mobiele telefoon komt helaas steeds vaker voor. Op school hebben we duidelijke regels om dit tegen te gaan.

1. De kinderen mogen op de schoolcomputers alleen werken met de opgegeven programma's door school. Zij mogen hierop niet chatten en Whats-appen.
2. Mobiele telefoons staan in de klas uit. Uitzonderingen kunnen gemaakt worden op schriftelijk verzoek van de ouder(s) en na overleg met de ouders.

Digitaal pesten kan echter heel eenvoudig na schooltijd via de thuissituatie plaatsvinden. Dit heeft vaak weer grote gevolgen en invloed op de schoolsituatie. De volgende dag treffen de kinderen elkaar weer op het schoolplein of in de klas.

Als school kunnen wij de kinderen informeren en leren dat dit soort dingen niet kunnen en evenmin getolereerd worden. Omdat digitaal pesten veelal vanuit huis gebeurt, is ook de rol van de ouders bij een goede aanpak tegen het pesten van belang.

Om pesten en gepest worden via internet te voorkomen, is het van groot belang dat ouders hun verantwoordelijkheid nemen en zich op de hoogte stellen van wat hun kind(eren) op de computer doen. Ook dienen zij bij verkeerd gebruik in te grijpen. Dit kan door bijvoorbeeld regelmatig, op een belangstellende manier, te kijken wat het kind zoal bespreekt via de mail en de sociale media. Het is technisch mogelijk om achteraf na te lezen welke berichten zijn verstuurd. Ook kunnen gesprekspartners op eenvoudige wijze worden geblokkeerd.

9.1. Eigenschappen van digitaal pesten.

Daders:

1. Zijn vaak bekenden; (ex) klasgenoten, (ex) vrienden
2. Kunnen ook "onbekenden" zijn, via online ontmoetingen.
3. Zijn vaak ook "klassieke" pesters
4. Handelen soms uit verveling, of in de waan "grappig" te zijn.
5. Hebben geen idee van de impact van hun eigen gedrag
6. Hebben soms zelf problemen en zoeken naar een situatie waar ze de baas zijn.

Slachtoffers:

1. Zijn vaak ook slachtoffer van “klassiek” pesten
2. Zwijgen vaak
3. Voelen zich zéér kwetsbaar, zeker bij anonieme pesterijen.
4. Zijn meestal te onvoorzichtig met publiceren van persoonsgegevens.

Het is nog niet duidelijk of digitaal pesten meer mensen treft dan “gewoon” pesten, wel zijn meer kinderen dader.

9.2. Voordelen van het medium internet voor de dader

1. Gemak, anonimiteit en geborgenheid.
2. Experimenteerzucht
3. Minder remmingen
4. Dingen die je anders niet zou durven (moed)
5. Dingen die je anders niet zou doen (fatsoen)

Overigens hoeft het bovenstaande niet altijd bewust of beoogd grensoverschrijdend gedrag te zijn.

9.3. Verschijningsvormen.

1. Verbaal pesten;
 - beledigende, agressieve, vernederende, bedreigende, vijandige of seksueel suggestieve boodschappen via mail en/of de sociale media.
2. Non-verbaal pesten;
 - uitsluiten uit online groepen, druk uitoefenen en wraak nemen (bijv. door webcamopnames op internet te zetten.)
 - indirect pesten; schokkende beelden doorsturen, foto's van het slachtoffer bewerken en op het web zetten, privé of gênante informatie over een slachtoffer verspreiden, online gesprekken opslaan en doorsturen. De elektronische identiteit van het slachtoffer overnemen, populariteitstesten op een website plaatsen, nepprofielen of weblogs aanmaken uit naam van het slachtoffer enz.
 - Fysiek pesten; schade aanrichten aan de computer door virussen op te sturen, keyloggers installeren, iemands mailadres hacken en zijn wachtwoorden veranderen enz.

9.4. De computerregels van de obs. Driessen zijn;

1. Computers worden alleen gebruikt voor schoolse zaken
2. E-mail of andere berichten die je verstuurt zijn belangrijk of leuk, maar nooit vervelend of gemeen.
3. Je vertelt nooit wie je bent, waar je woont enz. als je aan het internetten bent.
4. Wanneer internet in een verkeerde pagina komt, vertel je dat meteen aan je leerkracht. Je weet direct dat het een verkeerde pagina is, foute plaatjes of verhalen. Vaak kan je er zelf niets aan doen! Ineens is die verkeerde pagina er. Gewoon vertellen aan je leerkracht en de pagina afsluiten.

Leerkrachten en de Medezeggenschapsraad van OBS Driessen onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.